

РЕШЕНИЕ

02.03.2021

с. Родники

КАРАР

№ 7

**«Татарстан Республикасы Алексеевск
муниципаль районы Родники авыл жирлеге
территориясендә Россия Федерациясе
дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм
юридик затларның хосусый милегендә булган
жирләргә көрмәгән яшел утыртмаларны
кису тәртибе турында Нигезләмәне раслау хакында»**

Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә жирле
үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06
октябрендәге 131-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Федераль законы, «Эйләнә-
тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы
Федераль закон, Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районның
Родники авыл жирлеге Уставы нигезендә, Россия Федерациясе дәүләт урман
фонды жиренә көрмәгән Родники авыл жирлеге территорииясендә һәм физик һәм
юридик затлар милкендәге жирләргә көрмәгән Родники авыл жирлеге
территориясендә яшел утыртмаларны рациональ файдалану, саклау һәм янадан
торғызу максатларында Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль
районның Родники авыл жирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районның Россия
Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә көрмәгән һәм физик һәм юридик
затларның хосусый милкендәге жирләргә көрмәгән Родники авыл жирлеге
территориясендә яшел үсентеләрне кису тәртибе турында Нигезләмәне
кушымта нигезендә расларга.
2. Элеге каарны Родники авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында игълан
итәргә.
3. Элеге каарны районның рәсми сайтында «авыл жирлекләре» бүлгөндә һәм
хокукий мәгълүматның рәсми сайтында урнаштырырга.

4. Элеге каарның үтәлешен контролъдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Алексеевск муниципаль районның
Родники авыл жирлеге башлыгы,
Совет рәисе

Е.А. Яковлева

Татарстан Республикасы Алексеевск
муниципаль районның Родники
авыл жирлеге Советының 2021
елның 2 мартандагы 7 номерлы
каарына күшымта

**Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы
Родники авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе
дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның
хосусый милегендә булган жирләргә көрмәгән яшел утыртмаларны
кисү тәртибе турында**

НИГЕЗЛӘМӘ

Элеге нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Гражданнар кодексы, Россия Федәрациясе Урман кодексы, «Эйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 январенләгә 7-ФЗ санлы Федераль законның 61, 68, 77 маддәләре, Родники авыл жирлеге Уставы нигезендә халыкның экологик иминлекен тәэмин итү максатында эшләнгән һәм Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Родники авыл жирлеге территорииясендә (алга таба – авыл жирлеге) Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милегендә булган жирләргә көрмәгән яшел утыртмаларны кисү тәртибен билгели.

1. Төп төшенчәләр

Элеге нигезләмәдә түбәндәгә төп төшенчәләр кулланыла:

Яшел утыртмалар – табигый һәм ясалма агач, қуак һәм үлән үсемлекләре (паркларны, скверларны, бакчаларны, газоннарны, чәчәклекләрне, шулай ук аерым торучы агачлар һәм қуакларны кертеп).

Табигый территорияләр – бердәм географик (климатик) шартларда формалаштырылган жирлек рельефының, туфракларның, үсемлекләрнең билгеле бер төрләрен үз эченә алган, хужалык эшчәнлеге кагылмаган яисә аз кагылган территорииләр.

Территорияне яшелләндерү – табигый барлыкка килгән үсемлек участоклары, ясалма рәвештә барлыкка килгән яшелләндерү объектлары (авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш), төрле функциональ билгеләнештәге жирләрнең аз төzelешле, 50 проценттан да ким булмаган өлешен үсемлекләр катламы тәшкил иткән участоклары.

Урманлы территорияләр – төрле функциональ билгеләнештәге, табигый барлыкка килгән урман үсемлекләре белән капланган табигый территория участоклары.

Агач – диаметры 5 см дан ким булмаган кәүсәсе ачык беленеп торган, 1,3 м биекләтәге (үсентеләрдән тыш) үсемлек.

Куаклык – күпъеллык, берничә кәүсәле (агачтан аермалы буларак), туфракның ин өслегендә үсә торган үсемлек.

Үлән катламы – газон, табигый үлән үсемлеке.

Әрәмәлек – нинидидер бер урында күе булып үсүче үсемлекләр, куаклар.

Яшел массив – территориясендә 50 нөхчәдән артык 15 еллык (һәм аннан да өлкәнрәк) агачлар үскән территория участогы.

Яшел үсентеләргә зыян килү – яшел үсентеләргә аларның үсүен туктатуга китерми торган зыян салу, шул исәптән ботакларга, тамыр системасына механик зыян китерү, кабығының бөтенлеген бозу, тере тамыр капламын бозу, яшел утыртмаларның яки тамыр зонасындагы туфракның заарлы матдәләр белән пычрануы, ут төртү яки башка төр йогынты ясау.

Яшел утыртмаларны юк итү – яшел утыртмаларны кисү яки аларның үсүе тукталуга китергән зыян салу.

Компенсацион яшелләндерү – юк ителгән яки зыян күргән үсентеләрне 2 коэффициент белән яңадан торгызу.

2. Яшел үсентеләрне саклауның төп принциплары

Авыл жирлеге территориясендә үсә торган яшел үсентеләр саклау, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм сакланырга тиеш.

2.1. Авыл жирлеге территориясендә (авыл хужалыгы билгеләнешендәгә жирләрдән тыш) урнашкан барлык яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) сакланырга тиеш.

2.2. Авыл жирлеге территориясендә яшел утыртмаларның сакланышын һәм үсүен тәэммин итү буенча бурычлар түбәндәгеләргә йөкләнә:

2.2.1. оешмаларга – күрсәтелгән эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән участокларда – әлеге оешмаларның житәкчеләренә;

2.2.2. милектә яки арендада булган участокларда – юридик затларга һәм гражданнарга – милекчеләргә яки арендачыларга.

2.3. Яшел үсентеләр урнашкан жир участоклары хужалары, кулланучылар һәм арендачылары яшел утыртмаларның сакланышын тәэмин итәргә, яшел утыртмаларны тиешле карауны тәэмин итәргә тиеш.

2.4. Әлеге нигезләмә авыл жирлеге территорииясендә агач-куак кисүгә бәйле проектлау, төзелеш, ремонт һәм башка эшләр алып баручы барлык гражданнарга һәм милек формасына бәйсез рәвештә барлық оешмаларга кагыла.

2.5. Авыл жирлеге территорииясендә хужалык, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм әлеге нигезләмә белән билгеләнгән яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәп башкарыла.

2.6. Жир кишәрлеген сайлау актында, төзелеш, хужалык һәм башка төр эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документларында яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм ышанычлы белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел үсентеләргә йогынтысын тулысынча бәяләү булырга тиеш.

2.7. Яшелләндерелгән территориияләрне һәм яшел массивларны, яшел утыртмаларның үсүен тәэмин итү белән бергә ярашмый торган куллану рәхсәт ителми.

3. Яшел утыртмаларны (агачлар, куакларны) кисү тәртибе

3.1. Авыл жирлеге территорииясендә яшел утыртмаларны рәхсәтсез кисү тыела.

3.2. Авыл жирлеге территорииясендә агач һәм куаклар кисү рәхсәт нигезендә башкарыла. Кисүгә рәхсәт авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсә рәвешендә рәсмиләштерелә.

3.3. Яшел утыртмаларны кисүгә рәхсәт алу өчен, мөрәжәгать итүче авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе исеменә билгеләнгән форма (1 нче күшымта) буенча хат-гариза бирә, анда утыртмаларның саны, исеме, аларның торышы, кисү урыны һәм аны нигезләү күрсәтelerгә тиеш. Гаризага тубәндәгә документлар теркәлә:

3.3.1. шәхесне раслаучы документлар;

3.3.2. вәкилнең (әгәр гариза бириүче исеменнән вәкил эшләсә) вәкаләтләрен раслаучы документ;

3.3.3. участокның якындагы корылмаларга кадәр яки киселергә тиешле яшел үсентеләр төшерелгән башка юнәлешләргә кадәр схемасы;

3.3.4. әгәр жир кишәрлеге күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрында теркәлмәгән булса, жир кишәрлекенә хоқук билгеләүче һәм хокукны раслый торган документларның таныкланган күчермәләре;

3.3.5. биналар һәм корылмалар төзегәндә, габаритларга эләгә торган яшел үсентеләр киселгән очракта, расланган проект документлары;

3.3.6. территория хужалары белән яшел утыртмаларны кису һәм күчереп утырту шартларын килештерү;

3.3.7. утыртмаларны утыртканда яки күчереп утыртканда, инженерлык чөлтәрләре вәкилләре белән килештерү (жир эшләрен башкаруга ордер ачу белән бергә).

3.4. Авыл жирлеге башкарма комитеты, хат-гариза кергәннән соң, гариза бирүчегә әлеге эш төрен үткәрүгә рөхсәт бирүче махсуслаштырылган оешмага түбәндәгә документларны алу өчен мөрәҗәгать итәргә тәкъдим итә:

3.4.1. яшел үсентеләр исемлеге;

3.4.2. агач-куак киселергә тиешле категориянең санын, төрен билгеләү максатында төzelә торган яшел утыртмаларны натураль техник тикшерү акты;

3.4.3. киселгән агач өчен түләү турында. Киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2007 елның 22 маенданы 310 санлы карапы белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә.

Югарыда күрсәтелгән эшләрне башкару гариза бирүче хисабына башкарыла.

Рөхсәтнең гамәлдә булу вакыты – 90 көн.

3.5. Авыл жирлеге башкарма комитеты мөрәҗәгать итүченең хат-гаризасы, яшел утыртмаларны натураль техник тикшерү акты, киселгән агач өчен түләү бәясе нигезендә башкарма комитет житәкчесенең авыл жирлегендә яшел утыртмаларны кисүгә рөхсәт бирү турында карапын хәзерли

3.6. Эшләр башкаруга рөхсәт алган очракта, аның мәнфәгатьләрендә яшел үсентеләр юкка чыгарылган мөрәҗәгать итүче, яшел утыртмаларны кискән өчен әлеге Нигезләмә нигезендә түләү кертергә һәм компенсацион яшелләндерүү үткәру турында раслаучы документлар тапшырырга тиеш.

3.7. Агач һәм куакларны кискән өчен түләү мөрәҗәгать итүче тарафыннан авыл жирлеге бюджетына күчерелә.

3.8. Яшел утыртмаларны кису буенча эшләр билгеләнгән нормалар һәм кагыйдәләр нигезендә гариза бирүче акчалары хисабына башкарыла. Агачларны аттестацияләнгән белгечләргә генә кисәргә рөхсәт ителә.

3.9. Киселгән яшел утыртмаларны кискәләү, төяү һәм чыгару эш башланган көннән алыш өч көн эчендә гариза бирүче акчалары хисабына башкарыла. Киселгән яшел утыртмаларны һәм киселгән калдыкларны эш башкарған урында саклау тыела.

3.10. Агач кису урыны белән чиктәш территориядә газонга, яшел үсентеләргә зыян килгән очракта, эшләр башкаручы, территория хужасы һәм контроль органнары белән аларның компетенциясе чикләрендә килешенгән вакытта (ләкин зыян китергән вакыттан ярты елдан да соң түгел) аларны мәжбүри рәвештә яңадан торгыза.

3.11. Агач кису өчен түләү кертмичә, агач һәм куакларны кису түбәндәге очракларда авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан рөхсәт ителә ала:

3.11.1. карап-тәрбияләү вакытында кисуләр, санитар кисуләр һәм яшел утыртмаларны реконструкцияләү;

3.11.2. авария һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капиталь инженерлык корылмаларын ремонтлау;

3.11.3. дәүләт эпидемиология күзәтчелеге бәяләмәсе булса, торак һәм жәмәгать биналарында яктылык режимын бозган агач һәм куакларны кису;

3.11.4. авария хәлендә булган (аварга мөмкин булган, корыган) агачларны һәм куакларны кису.

3.12. Югарыда күрсәтелгән очракларда яшел утыртмаларны кисүче гариза бирүчегә авыл жирлеге башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсацион яшелләндерүне үткәрергә кирәк.

3.13. Авария хәлендәге, корыган һәм иминлеккә куркыныч тудыручы яшел утыртмалар комиссия тикшерүе акты нигезендә (2 күшымта) киселә.

3.14. РФ Урман кодексының 20 маддәсе буенча жир кишәрлекендә, гражданинга яки юридик затка милек итеп тапшырылганнын соң, хужалык эшчәнлеге нәтиҗәсендә яисә табигый рәвештә барлыкка килгән агач-куак үсемлекләре аның үз милке булып тора һәм ул алар белән үзе теләгәнчә эш итә.

3.15. Рөхсәтсез кису яки яшел утыртмаларны юкка чыгару дип таныла:

3.15.1. рөхсәт кәгазенде күрсәтелмәгән участокта, күләмдә һәм утыртма токымнарын кису;

3.15.2. ут төртү яки ут белән саксыз эш итү нәтиҗәсендә агач һәм куакларны юк итү яки зыян китерү;

3.15.3. кәүсәләргә тимерчыбыктан божралар кигерү яки кәүсәне астан кису;

3.15.4. үсешен туктату дәрәжәсенә кадәр үсеп утырган агач һәм куакларга зыян салу;

3.15.5. агач һәм куакларны ташландык сулар, химик матдәләр, калдыклар белән зарарлау;

3.15.6. корыган агачларны үз белдеген белән кису;

3.15.7. үсеп утырган агач һәм куакларга башка төрле зыян салу.

3.16. Дәүләт урман фондында булган агачларны һәм куакларны кису махсус вәкаләтле дәүләт органнары биргән рөхсәтләр нигезендә башкарыла.

3.17. Әлеге нигезләмәне бозып, агач һәм куакларны бетерү үз белдеген белән утыртмаларны кисуне аңлаты һәм Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары нигезендә административ һәм жинаять җаваплылыгына тартыла. Авыл жирлеге территорииясендә әлеге нигезләмә кагыйдәләрен үтәү барлык гражданнар, оешмалар һәм учреждениеләр өчен мәжбүри.

4. Компенсацион яшелләндерү

4.1. Компенсацион яшелләндерү яшел утыртмаларны рөхсәт белән кискән, аларга законсыз зыян салган яки юк иткән очракларда гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләндерү агач, куаклар һәм газоннар утырту өчен яраклы сезонда башкарыла, әмма яшел утыртмаларга зыян китерү яки юк итү фактын билгеләгән вакыттан соң бер елдан да сонга калмыйча.

4.2. Компенсацион яшелләндерү гражданнар яисә юридик затлар (алар мәнфәгатьләрендә яки аларның хокукка каршы гамәлләре нәтижәсендә яшел утыртмаларга зыян килгән яки юк итегән булса) хисбына башкарыла.

4.3. Әлеге нигезләмә нигезендә, яшел үсентеләргә китерелгән зыян табигый формада кайтарылырга тиеш – компенсацион яшелләндерү: 2 коэффиценты белән юк итегән яшел утыртмаларны янадан торғызу.

5. Шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашырганда яшел утыртмаларны саклау

5.1. Авыл жирлегендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел утыртмаларны саклау буенча таләпләрне үтәп алыш барыла.

5.2. Яшелләндерелгән территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләндерелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән жир участоклары төзелеш өчен һәм аларның максатчан билгеләнеше белән бәйле булмаган файдалануга тапшырылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел үсентеләр биләгән жир кишәрлекләрендә төзелеш эшләрен оештырганда, проект алды документациясендә киселергә тиешле яшел үсентеләргә бәя булырга тиеш. Бу очракларда зыянны каплау киселгән агач өчен әлеге нигезләмәнең 2 һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә түләүне алдан керту һәм компенсацион яшелләндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда яшел утыртмаларны саклау

6.1. Яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда сәүдә итү һәм башка эшмәкәрлек эшчәнлеген алып бару, авыл жирлеге башкарма комитеты рөхсәтеннән башка эшмәкәрлек эшчәнлеген башкару өчен палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. Яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда шартлау, яну куркынычы булган һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел үсентеләргә зыян китерергә яки аларны юк итәргә мөмкин булган башка гамәлләр кылу тыела.

7. Административ җаваплылык

7.1. Әлеге нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплылыкка ия.

Татарстан Республикасы Алексеевск
муниципаль районы Родники авыл
жирлеге территориясендә Россия
Федерациясе дәүләт урман фонды
жирләренә, физик һәм юридик
затларның хосусый милегендә булган
жирләргә кермәгән яшел утыртмаларны
кису тәртибе турында Нигезләмәгә
1 нче күшымта

Алексеевск муниципаль районы Родники авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесенә

(оешманың исемен яки Ф.И.А.,
адресын курсәтергә)

Родники авыл жирлеге территорииясендэ агач-куак үсемлеклэрэн чиклэнгэн кисугэ

ГАРИЗА

Түбәндә урнашкан жир кишәрлекендә агачларны, куалакларны, агач-куак үсемлекләрен кисүгә рөхсәт бирүегезне сорыйм

(оешма исемен яки исем, фамилиясе, атасының исемен күрсәтергө һәм жир
кишәрлекенә хокук төре)
урнашкан торак пункты

Жир кишәрлекендә бар:

агачлар _____ данэ.

куаклар _____ данэ.

Жир кишәрлекен үзләштерү һәм төзекләндерү процессында агач кису өчен акча түләргә һәм дендроплан нигезендә яңадан агач-куак үсемлекләрен утыртырга йөкләмә бирәм.

Ф.И.А. (Имза)
Дата

Күшымталар:

1. Беренчел рөхсәт документлары.
  2. Жир участогының киселергә тиешле яшел үсентеләр төре һәм саны төшерелгән планы.

Татарстан Республикасы Алексеевск
муниципаль районы Родники авыл
жирлеге территориясендә Россия
Федерациясе дәүләт урман фонды
жирләренә, физик һәм юридик затларның
хосусый милегендә булган жирләргә
кермәгән яшел утыртмаларны кису
тәртибе турында Нигезләмәгә
2 нче кушымта

Яшел утыртмаларны киселергә тиешле дип тану турында

АКТ

Алексеевск муниципаль районы Родники авыл жирлеге башкарма
комитеты «_____» _____. ел.

Түбәндәге составтагы комиссия:

1. _____
(Ф. И. А., вазыйфасы)
2. _____
(Ф. И. А., вазыйфасы)
3. _____
(Ф. И. А., вазыйфасы)
яшел утыртмаларны тикшерде.

Тикшерү нәтижәләре түбәндәгеләрне билгеләде:

Нәтижәләр:

Комиссия әгъзалары:

_____
(имза) (Ф. И. А.)

_____
(имза) (Ф. И. А.)

_____
(имза) (Ф. И. А.)